

hans Overbevisning, at det vilde fremkalde et Skrig af Raseri ud over Landet, hvis man vedtog en saadan Bestemmelse. Ja, det er nok muligt, at der er en Del Mennesker, som vil føle sig forurettet og mene, at der er begaaet Uret overfor dem, men det ærede Medlem kan være overbevist om, at Vedtagelsen af en saadan Bestemmelse vil give Anledning til Tilfredshed hos mange, mange flere; ikke alene de, for hvem det personligt har Betydning, men ogsaa mange andre vil finde, at det er en i allerhøjeste Grad retfærdig Reform. Det ærede Medlem foreslog, at Sagen skulde sendes ud til Undersøgelse. Det forekommer mig, at det, Rigsdagen har at gøre med Hensyn til en saadan Bestemmelse om Ekspropriation af Tillægsjord, er at afgøre, om man finder den retfærdig, samt træffe Bestemmelse om, hvem der skal skønne over, i hvilke Tilfælde det er nødvendigt og rimeligt at foretage en saadan Ekspropriation. Det er naturligvis ikke min Mening, at f. Eks. Læger og Lærere og Haandværkere, der har nogle faa Tønder Land, i stort Tal skal kunne komme og forlange Ekspropriation. Hensigten med Forslaget er naturligvis ved Ekspropriation at skaffe Jord til de egentlige Landboere, der har for lidt Jord til en Families Underhold, og hvem der kan skaffes Jord, som ligger i Nærheden af eller umiddelbart op til vedkommende Brug, for at dette paa denne Maade kan blive stort nok til Familiens Underhold. Det er naturligvis ikke sikkert, at alle vil have saadan Tillægsjord; der kan godt være mange, som har nogle faa Tønder Land, men som er indrettede paa at gaa ud at søge Arbejde hos fremmede, og som ønsker at fortsætte dermed; det kan man slet ikke faa oplyst. Hvad det efter min Mening gælder om, er dette, at man bliver enig om, hvorvidt det er rigtigt og retfærdigt og forsvarligt, at der eksproprieres Tillægsjord, samt at der træffes Bestemmelse om, hvem der skal skønne over de Andragender, der indkommer, ligesom Tilfældet er nu ved Oprettelsen af nye Brug. Der er jo ofte ved Oprettelsen af nye Brug mange flere Ansøgere, end der kan faa disse Brug, og det er som bekendt Jordlovsudvalget og Ministeriet, der bestemmer, hvilke Ansøgere der faar Jord, der til enhver Tid træffer Afgørelse af, hvem der er mest kvalificeret til at faa Jord. Staten stiller saa det Beløb til Raadighed, som man anser for passende, og som man til enhver Tid mener at kunne undvære til dette Formaal.

Det ærede Medlem udtalte med Hensyn

til Spørgsmaalet om Ekspropriation efter Jordværdien, at den Erstatning, vi har foreslaaet, nemlig Jordværdien plus 10 pCt. i Afsavn, fandt han ikke saa god som det af det ærede Medlems egen Landbrugsminister i sin Tid foreslaaede. Ja, enhver synes jo bedst om sit eget, men jeg tror nu ikke, der er saa stor Forskel mellem det, vi her har foreslaaet, og saa det, den tidligere Landbrugsminister, det ærede Medlem Hr. Kr. Pedersen, foreslog, at vi jo ikke nok kan naa til Enighed paa dette Punkt. Saa sagde det ærede Medlem til sidst med Hensyn til disse smaa Husmandsbrug, som faar Tillægsjord, at efter hans Mening vil det være meget vanskeligt at gennemføre Forslaget, uden at de vedkommende Husmænd ved Salg af disse Ejendomme kan faa saa stor en Fortjeneste, at det vil være uforsvarligt, og derfor vilde det ærede Medlem mene, at det var det rigtigste, at disse Husmandsbrug gik helt over til at være Statshusmandsbrug. Ja, i Princippet er jeg slet ikke uenig med det ærede Medlem. Jeg vilde helst, det kunde ordnes paa den Maade, at naar der gaves Tillægsjord til disse Husmandsbrug, gik de helt over til at være Statshusmandsbrug, saaledes at Staten overtog baade Jord og Bygninger og gav de fornødne Laan. Men det ærede Medlem ved meget vel, at naar man stiller det Krav, vil det være nødvendigt at stille meget større Midler til Raadighed, end det vil være efter vort Forslag, og i mange Tilfælde, hvor det kunde være ønskeligt at give Tillægsjord, vil det være ganske umuligt for den paa-gældende at indløse sine Prioriteter, saa han kan komme ind under en saadan Lov. Af disse Grunde har jeg ment det rimeligt at gaa den Mellemsvej, vi har foreslaaet, at kun den Jord, som eksproprieres, vedbliver at være i Statens Eje.

Maa jeg til allersidst sige, at efter min Mening har dette Spørgsmaal om Tillægsjord meget stor Betydning, af forskellige Grunde, som jeg allerede har nævnt, men i Forhold til de Beløb, der skal stilles til Raadighed til Oprettelse af nye Brug, er der her Tale om en meget billig Reform. I de fleste Tilfælde har de vedkommende de nødvendige Bygninger eller i alt Fald omtrent de nødvendige Bygninger, Besætningerne skal maaske suppleres, men Redskaber og lignende har de i de fleste Tilfælde ogsaa. Derfor vil det være en i Forhold til sin Betydning ualmindelig billig Reform.

Jeg skal med disse Ord endnu en Gang takke de Ordførere, som har omtalt Forslagene velvilligt; det forekommer mig, som